

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan kokous

Aika 19.12.2018 klo 17.15-19.53.
Paikka Ravintola Zilla, Kielotie 14, 01300 Vantaa

Ennen kokousta otettiin yhteiskuva kaupunginjohtajan kanssa kaupungintalolla. Sen jälkeen neuvottelukunta siirtyi ravintola Zillaan, jossa oli kokouksen ohessa tarjolla pikkujoulupäivällinen.

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Vuoden viimeisen kokouksen erityisvieraina olivat kaupunginjohtaja Ritva Viljanen ja tuore Vantaan Kulttuuriseppä Hussein Absuge.

Päätös: avattiin kokous, pidettiin esittelykierrros ja hyväksyttiin työjärjestys. Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Miia Lindell ja Teija Hakulinen.

2. Ajankohtaista Vantaan kaupungilta

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen kertoi neuvottelukunnalle kaupungin ajankohtaisista asioista ja kaupungin käsillä olevasta organisaatiouudistuksesta. Sen jälkeen monikulttuurisuusasiain päällikkö Hannele Lautiola esitteli kaupunginjohtajalle neuvottelukunnan toimintaa ja vuosikertomuksen.

Vantaan ajankohtaisia kuulumisia ja Uusi Vantaa

Muutama poiminta kaupunginjohtajan esityksestä: Vantaa on edullisessa asemassa siinä mielessä, että väestön enemmistö on työikäisiä. Työllisyyskehitys on ollut erittäin positiivista ja elinkeinorakenne on monipuolinen. Vantaalta löytyy esimerkiksi pieniä yrityksiä, jotka ovat oman alansa markkinajohtajia maailmassa. Lentokenttäalueen merkitystä taloudelle ei voi liioitella, ja aluetta kehitetäänkin voimakkaasti. Suunnitteilla on mm. Aviation Academy -osaamiskeskus. Palveluita alueella tarvitaan lisää, koska siellä on paljon hotelleja.

Vantaa jatkaa kasvuaan. Ensi vuoden lopussa Vantaalla ennustetaan olevan lähes 232 000 asukasta ja seuraavan 10 vuoden aikana Vantaalle odotetaan muuttavan 40 000 uutta asukasta. Väestönkasvu on osaltaan seurausta eriytymisestä kaupunkien välillä – pienet kutistuvat ja suurissa kasvu kiihtyy. Vantaalla kasvu on vieraskielisten varassa. Vuoden 2020 alussa voimaan astuva Uusi Vantaa -organisaatio pyritään muodostamaan sellaiseksi, että kaupunki pystyy paremmin vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Toimialat vähenevät, ja mahdollisen sote-uudistuksen myötä poistuvan sosiaali- ja terveystoimen lähdettyä ne ovat kaupunkistrategia ja johto, kasvatus ja koulutus, kaupunkiympäristö sekä kaupunkikulttuuri. Kaupunginjohtaja kertoi, että toimialojen alle tulevia palvelualueita ei ole vielä linjattu. Hän korosti vahvan, eettisen arvopohjan tärkeyttä kaupungin kehittämisessä ja mainitsi, että hankintoja varten yritysten kanssa on perustettu vastuullisuusneuvottelukunta. Tulevaan kasvuun varaudutaan yleiskaavassa avaamalla mahdollisuuksia uusille liikenne- ja ratkaisuille, joita ovat mm. Vantaan ratikka, lentorata Helsingistä ja jopa Tallinna-tunneli.

Kaupunginjohtaja kantoi huolta erityisesti vieraskielisten nuorten syrjäytymisriskistä. Se on heillä korkeampi kuin kotimaisia kieliä puhuvilla. Vantaalla koulutetuina sukupolvi ovat nelikymppiset, joten nuorempien kohdalla osaamisen parantaminen on tärkeää. Uusi avaus seuraavan kolmen vuoden ajaksi on myönteisen erityiskohtelun ohjelma. Se tuo vuodessa 2 miljoonaa euroa ylimääräistä alueiden ja asukkaiden välisten hyvinvointierojen kaventamiseen sekä kotouttamiseen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn. Toteutuksen tueksi perustetaan alueellisia työryhmiä, ja järjestöjä toivotaan mukaan työhön. Uusia nuorten työllistymisen tukikeinoja ovat mm. rekrytointi- ja osaamistuki alle 30-vuotiaille ja kesätyöseteli jokaiselle 9-luokkalaiselle.

Maahanmuuttajien työllisyyden edistämiseen on ensi vuonna budjetoitu 180 000 € kohdistettavaksi kielikoulutukseen. Vantaa on myös saanut EU-tukea 4 miljoonaa euroa hankkeeseen, jonka tavoitteena on luoda

200 uutta työpaikkaa ja kouluttaa 700 henkilöä. Rahoituksella tuetaan yrityksiä, jotka parantavat ilman tutkintoa olevien työntekijöidensä osaamista.

Neuvottelukunnan rooli ja lähiajan tehtävät

Neuvottelukunnan esittelijänä toimiva monikulttuurisuusasiain päällikkö Hannele Lautiola pohti esityksessään neuvottelukunnan tehtäviä, roolia ja vaikutusmahdollisuuksia otsikolla ”Käytämmekö neuvottelukuntana vaikutusvaltaamme parhaalla mahdollisella tavalla?” viitaten siihen, että sillä ei ole varsinaista päätösvaltaa. Neuvottelukunnalle määriteltyihin tehtäviin kuuluu maahanmuuttoon ja monikulttuurisuuteen liittyvien asioiden seuraaminen laajasti valtakunnan ja kaupungin tasolla, monikulttuurisuussuunnitelman toimeenpanon seuranta ja arviointi sekä hyvien etnisten suhteiden edistäminen.

Kuluneella kaudella neuvottelukunnan toiminnan pääpaino on ollut seurannassa. Sillä on kuitenkin myös mahdollisuus tehdä aloitteita ja kannanottoja. Kysymys kuuluukin: onko neuvottelukunnalla yhteisiä näkemyksiä ja miten niitä viedään eteenpäin? Lautiolan mukaan neuvottelukunta toimii maahanmuuttajien äänenä ja ikään kuin tuntosarvena kotoutumiseen. Sen työtä voisi kuitenkin kehittää ja roolia vahvistaa. Lautiola esitteli myös monikulttuurisuussuunnitelman ja sen osana järjestöjen kanssa tehdyn toimintasuunnitelman, jotka on tällä valtuustokaudella linkitetty kaupungin hyvinvointiohjelmaan.

Keskustelu: kaupunginjohtaja kiitti neuvottelukuntaa monipuolisesta toiminnasta. Hän ehdotti, että neuvottelukunta voisi tulevissa kokouksissaan pohtia mm. sitä, miten vieraskieliset nuoret pääsisivät paremmin koulutukseen ja mihin uuden hallituksen pitäisi tarttua maahanmuuttopolitiikassa (erityisesti työllisyyden edistämisen ja työperäisen maahanmuuton osalta). Sovittiin, että seuraavassa kokouksessa keskustellaan asiasta ja lähetetään yhteenvedo kaupunginjohtajalle.

Vieraskielisten työttömyys, maahanmuuttajien osaamiskeskus ja segregatio-ohjelma nousivat keskusteluun ja niitä käsitellään neuvottelukunnassa kevään aikana. Puheenjohtaja Ranbir Sodhi totesi, että lehdistössä maahanmuuttoon liittyvät hyvät asiat eivät pääse tarpeeksi esille ja valtakunnan merkittävät poliitikot eivät ota maahanmuuttoasioihin riittävästi kantaa. Marja Repo huomautti maahanmuuttajien koulutukseen ja ohjaukseen liittyen, että enemmän vertaistukea ja -ohjausta pitäisi hyödyntää nykyistä enemmän.

Päätös: kuultiin esitykset, keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi. Päätettiin, että sihteeri lähettää kaupunginjohtajalle neuvottelukunnan laatiman kannanoton nuorten syrjäytymiskehityksestä.

3. Vuoden 2018 Kulttuuriseppä-tunnustus

Kulttuuriseppä-palkinto on Vantaan kaupungin tunnustus aktiivisesta työstä monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden hyväksi. Neuvottelukunnan puheenjohtaja Ranbir Sodhi esitteli vuoden 2018 Kulttuuriseppä Hussein Absugen, joka kertoi neuvottelukunnalle vapaaehtoistyöstään Koivukylän alueen maahanmuuttajien parissa, alueen asioista, ajankohtaisista haasteista ja yhteistyöstä eri toimijoiden kanssa.

Absuge kertoi asuneensa Vantaalla 20 vuotta ja olleensa perustamassa lähes yhtä kauan toiminutta Itä-Vantaan somalikulttuuriyhdistystä, jonka puheenjohtaja hän on. Yhdistys perustettiin 1998 helpottamaan yhteistyötä viranomaisien kanssa. Absuge on toiminut koko ajan palkattomana vapaaehtoisena auttaen maahanmuuttajia kotoutumaan Suomeen. Hänelle Kulttuuriseppä-tunnustus on ennen kaikkea tärkeä osoitus siitä, että työtä arvostetaan. Leipätyössään Absuge on toiminut opettajana Vantaalla ja Helsingissä.

Itä-Vantaan somalikulttuuriyhdistyksen toiminta on monipuolista ja tavoittaa alueella satoja ihmisiä, myös muita kuin somalialaistaustaisia. Runsaan kerhotoiminnan ohella järjestetään erityisiä tapahtumia, esimerkiksi yhteinen juhla uusille ylioppilaille vuosittain. Tärkeä aspekti toiminnassa on uskontojen välinen dialogi, jota toteutetaan mm. rauhankävelyinä ja vierailuina moskeijoissa ja kirkoissa koko Vantaan alueella. Absuge piti tärkeänä avauksena mukanaoloa monitoimijaisessa Tsempataan yhdessä! -hankkeessa, jossa autetaan maahanmuuttajia työllistymään ja hakeutumaan koulutukseen. Kaiken kaikkiaan yhdistys on mukana laajassa verkostossa, johon kuuluvat mm. Havukosken nuorisotila, paikalliset koulut ja kirjasto. Järjestö on ollut organisoimassa niiden kanssa

mielekästä toimintaa alueen nuorille ja ennaltaehkäisemässä siten häiriköintiä. Absuge kiitti em. toimijoita ja lähipoliisia hyvästä yhteistyöstä.

Absuge nosti esille myös Koivukylän alueen haasteita. Viime aikoina rasistiset ääriliikkeet ovat pari kertaa hakeneet konfliktia muslimitaustaisten kanssa. Ongelmat on vältetty, kun poliisi on varoittanut etukäteen mielenosoituksista ja Absuge on perjantairukouksessa kehottanut olemaan provosoitumatta. Myös nuorten päihteiden käyttö ja välitys alueella on huolestuttanut. Absuge näkemyksen mukaan asiasta on oltava avoimia, jotta tilanne ei pahene. Asiasta onkin pidetty infotilaisuus vanhemmille.

Keskustelu: Aadan Ibrahim nosti esille kumppanuuksien ja niiden kehittämisen tärkeyden todeten, että järjestöt pystyvät olemaan apuna mm. työllistymistä edistävässä neuvonnassa ja kasvatuskysymyksissä, mutta siihen tarvitaan resursseja. Kaupunki voi tulla järjestöjä vastaan antamalla niille resursseja ja tarjoamalla osaamista järjestöjen koulutukseen.

Päätös: kuultiin esitykset, keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

4. Kevään 2019 toimintasuunnitelma

Monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan toimintakausi päättyy keväällä ja kaupunginhallitus nimeää uuden kokoonpanon valtuustokauden loppuajaksi. Neuvottelukunta keskusteli yhdessä mahdollisista teemoista ja sopi kevään kokousajat. Kaupunginjohtajan esityksestä nousi vahvasti esille huoli nuorten syrjäytymisestä, joten se valittiin yhden työpajamuotoisen kokouksen teemaksi. Samaan tematiikkaan liittyy ensi vuonna perustettava maahanmuuttajien osaamiskeskus ja toisen asteen opinnot. Yksi kokous varataan järjestöjen kuulemiselle, tarkempi teema jäi vielä avoimeksi. Kokouksia pidetään kolme:

Kevään kokousaikataulu:

27.2. työllisyys: osaamiskeskus, nuoret

10.4. lapsiperheet

5.6. järjestöt, teema avoin

Päätös: sovittiin kevään aikataulusta ja kokousteemoista ja merkittiin tiedoksi.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia hyvästä kokouksesta toivottaen kaikille hyvää joulua ja uutta vuotta. Kokous päättyi klo 19.53.